

Naziv kolegija	PEDAGOGIJA DJECE S POSEBNIM POTREBAMA
ECTS	
Nastavnici i/ili suradnici	Izv.prof.dr.sc. SMILJANA ZRILIĆ
Ishodi učenja	<p>Nakon položenog ispita iz ovoga kolegija studenti će biti sposobni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Putem samostalnog i kritičkog proučavanja literature te raspravama na seminarima i praksom u vježbaonicama, ovladati temeljnim spoznajama u području inkluzivnog odgoja, utemeljenja, osnovnih pojmovnih određenja i neposrednog odgojnog djelovanja. • Cjelovit i sistematiziran uvid u pedagoške postupke s djecom posebnih potreba. • Iskazati zakonske članke vezane uz mogućnost integracije djece s posebnim potrebama u redoviti odgojno obrazovni sustav. • Implementirati odredbe Nacionalnog obrazovnog kurikulumu i zakonske odredbe koje govore o radu s djecom s posebnim potrebama. • Diskutirati zakonski okvir i mogućnosti primjene pojedinih odredaba u praksi . • Opisati i implementirati temeljne spoznaje u području integriranog odgoja, utemeljenja, osnovnih pojmovnih određenja i neposrednog odgojnog djelovanja. • Cjelovito i sistematizirano pedagoški djelovati u radu s djecom s posebnim potrebama. • Realizirati aktivnosti s djecom s posebnim potrebama, najprije kako bi prepoznali svaku pojedinu teškoću, surađivali sa stručnjacima različitog profila, s roditeljima, te kako bi uspješno radili s njima u grupi. • Osmisliti i primijeniti posebne i prilagođene programe. • Učinkovito i djelotvorno surađivati sa stručnjacima različitog profila kako bi se djeci s posebnim potrebama omogućila uspješna integracija, te otklonile sve možebitne emotivne i socijalne teškoće koje mogu biti izazvane tijekom njihove integracije. • Osmisliti i realizirati brojne aktivnosti kojima bi se dijete s posebnim potrebama istaknulo u pozitivnom smislu u područjima za koji pokazuje poseban interes (likovne, glazbene, dramske radionice,...). • Ukazati ostaloj djeci na važnost uvažavanja i prihvaćanja različitosti. <p>Osmisliti aktivnosti u kojima se djeca s posebnim potrebama naročito ističu</p>
Preduvjeti za upis	NEMA
Ispitna literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bouillet, D. (2010): Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja. Školska knjiga, Zagreb. 2. Zrilić, S. (2011): Djeca s posebnim potrebama u vrtiću i nižim razredima osnovne škole. Zrinski, Čakovec. 3. Zrilić, S.: (2016): Specifične teškoće učenja. Nastavni materijali objavljeni na web stranici Sveučilišta u Zadru.
Dopunska literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bach, H. (2005), Osnove posebne pedagogije, Educa, Zagreb. 2. Bašić, J. i Janković, J. (2001.): Rizični i zaštitni čimbenici u razvoju poremećaja u ponašanju djece i mladeži. Kratis, Zagreb 3. Blaži, D.; Banek, Lj. (1998): Posebne jezične teškoće – uzrok školskom neuspjehu. Revija za rehabilitacijska istraživanja, 34.2., str. 183-190. 4. Dulčić A. (2001): Djeca oštećena sluha. Alineja, Zagreb. 5. Galić-Jušić, I. (2001): Što učiniti s mucanjem – cjeloviti pristup govoru i psihi. Lekenik. Ostvarenje, d.o.o.

6. Coloroso, B. (2004.): Nasilnik, žrtva i promatrač. Zagreb. Bios
7. Cvetković-Lay, J. (1998): Darovito je, što ću s njim?, Alinea, Zagreb.
8. Cvetković-Lay, J. (2002): Ja hoću i mogu više. Priručnik za odgoj darovite djece od 3-8 godina. Zagreb. Alineja.
9. Čudina-Obradović, M. (1990): Nadarenost: Razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje. Zagreb: Školska knjiga.
10. Davis, R.D. (2001): Dar disleksije. Zagreb. Alinea.
11. Ehrensaft, D. (2002): Razmaženo dijete. Zagreb. Mozaik knjiga.
12. Galić-Jušić, I. (2004): Djeca s teškoćama u učenju. Lekenik. Ostvarenje, d.o.o.
13. George, D. (2003), Obrazovanje darovitih. Zagreb: Educa.
14. Greenspan, I., S. (2004): Zahtjevna djece. Lekenik. Ostvarenje, d.o.o.
15. Greenspan, S.I. i Wieder, S. (2003), Dijete s posebnim potrebama. Poticanje intelektualnog i emocionalnog razvoja. Zagreb: Ostvarenje.
16. Igrić, Lj. (2004): Moje dijete u školi, priručnik za roditelje djece s posebnim edukacijskim potrebama. Zagreb. MInistarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.
17. Ivanković, Katica (2003.): Downov sindrom u obitelji. Zagreb. FoMa
18. Jensen, E. (2004), Različiti mozgovi, različiti učenici, Educa, Zagreb.
19. Jurčić, M., Zrilić, S. i Bedeković, V. (2011): Različitost u kontekstu suvremenog kurikulumu. Školski vjesnik., 60(2): 149-164.
20. Kiš – Glavaš L, Fulgosi – Mastnjak R. (ur. 2002): Do prihvaćanja zajedno. Integracija djece s posebnim potrebama. IDEM, Zagreb.
21. Kocijan–Hercigonja, D.Buljan-Flander, G., Vučković, D. (1999), Hiperaktivno dijete. Jastrebarsko: Naklada Slap.
22. Kostelnik, M., Onaga, E., Rohde, B., Whiren, A. (2004), Djeca s posebnim potrebama, Educa, Zagreb.
23. Mahesh, C. Sharma (2001): Matematika bez suza, Hermes izdavaštvo, Zagreb
24. Mehringer, A. (2003). Mala specijalna pedagogija. Educa: Zagreb.
25. Nikolić, S. (2000): Autistično dijete, Zagreb.
26. Olweus, D. (1998.): Nasilje među djecom u školi. Zagreb: Školska knjiga
27. Posokhova I. (ur.) (2000): Kako pomoći djetetu s teškoćama u čitanju i pisanju. Ostvarenje, Donji Lekenik.
28. Previšić, V. (1999). Pedagoško-socijalna obzorja nasilja (i agresivnosti) u školi. U: Agresivnost i nasilje u školi. HPKZ: Zagreb.
29. Sekulić-Majurec, A. (2002): Što je novo u pedagoškom pristupu darovitoj djeci i učenicima. U: Poticanje darovite djece i učenika. Zagreb: HPKZ, str. 46-57
30. Vodopija, Š. (2004.): Kako otkriti i potaknuti darovitost. savjetnik. Rijeka. Naklada Žagar
31. Zrilić, S. (2006): Roditeljski stil odgoja i rizično ponašanje u školi. Zrno, br. 73-74 (99-100), časopis za obitelj , vrtić i školu. Zagreb. (str. 42-44).
32. Zrilić, S. (2006): Sudionici u krugu školskog nasilja – nasilnik, žrtva i promatrač. Magistra Jadertina – Zbornik radova Odjela za izobrazbu učitelja i odgojitelja, Sveučilišta u Zadru, (str. 49-57)

	<p>33. Zrilić, S. (2009): Povezanost konzumacijskih navika srednjoškolaca i školskih izostanaka. Zagreb. Pedagogijska istraživanja. Vol (5), br. 2, (str.167-184)</p> <p>34. Zrilić, S. i Košta, T. (2009): The possibilities of Implementing the Croatian National Education Standard in Teaching Music to Pupils with Special Educational Needs.. Univerza v Ljubljani. Glasbeno-pedagoški zbornik. Zvezek 10. (str. 72-83)</p> <p>35. Zrilić, S. (2010): Inovativni pedagog u kontekstu suvremenog kurikulumu. Zrno, br. 90-91 (116-117), časopis za obitelj , vrtić i školu. Zagreb. (str. 24-25).</p> <p>36. Zrilić, S. (2010): Kvaliteta komunikacije i socijalni odnosi u razredu. Pedagogijska istraživanja., 7(2): 231-242.</p> <p>37. Zrilić, S. Valjan Vukić, V. i Jurčić, M. (2015):Pedagogic-didactic concept in bringing up and educating gifted children. Early childhood education, International research report. University of West Hungary, Benedek Elek Faculty of Pedagogy Sopron, Hungary, str. 61-86.</p> <p>38. Zrilić, S. i Mlinarević, V. (2015): Strateški, kurikularni i zakonski dokumenti kao temelj razvoja socijalnih kompetencija u hrvatskoj školi. Školski vjesnik. Split.</p> <p>39. Zrilić, S. (2015): Suvremene paradigme inkluzivnog odgoja i obrzovanja, u (ur.): Opić, S.; Bilić, V. i Jurčić, M. Odgoj u školi, Zagreb, Tiskara Dikopa, (253-277).</p> <p>40. Zrilić, S. i Buterin, T. (2016): Teaching assistants as support to inclusive upbringing and education in the Republic of Croatia . Technics technologies Education Management. DRUNPP. Sarajevo, 2(11), 132-143.</p> <p>41. Zrilić, S. i Valjan-Vukić, V. (2016): The Connection between Pupil's School Success and Their Inclusiveness in Extracurricular and Out-of-School Activities in Croatia. World Journal of Education, Vol.6.No.3: (29-38).</p> <p>42. Winkel, R. (1996): Djeca koju je teško odgajati. Zagreb: Educa.</p> <p>43. Woolofson, R.C. (2004.): Bistro dijete. Zagreb. Educa</p>
Oblici provođenja nastave	P+S
Način provjere znanja i polaganja ispita	Izlaganje seminara i usmeni ispit
Jezik poduke	

PREDAVANJA		
TERMIN	SATI	SADRŽAJ

1.	<p>Djeca i učenici s posebnim potrebama (učenici s teškoćama u razvoju i daroviti), definicija, terminološka određenja, klasifikacija, etiologija, pojam višestrukih teškoća, općenito o teškoćama u razvoju.</p> <p>Promjene u pristupima obrazovanju djece s posebnim potrebama. Položaj i prava djece s posebnim potrebama u sustavu školovanja u RH.</p> <p>INKLUZIVNI ODGOJ I OBRAZOVANJE (suvremeni sustavi i koncepcije posebne pedagogije, paradigme odgoja, integracija i inkluzija, osnovni pojmovi inkluzije, značaj i oblici inkluzije, negativne i pozitivne strane kategorizacije).</p>
2.	<p>SUDIONICI u odgoju djece s posebnim potrebama, kompetencije učitelja i odgojitelja suradnja obitelji djeteta s posebnim potrebama i odgojno-obrazovne ustanove.</p> <p>NORMATIVNI AKTI: Državni pedagoški standard, Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, mogućnosti uključivanja u redovite vrtiće i škole, osnovno školovanje u Hrvatskoj, zakonske odrednice, HNOS i NOK.</p> <p>Modeli školovanja učenika s posebnim obrazovnim potrebama u redovitom školskom sustavu, oblici rada, prilagođeni program,)</p> <p>Stručni suradnici (pedagog, psiholog i stručnjak edukacijsko-rehabilitacijskog profila, postupak pedagoške opservacije).</p>
3.	<p>OŠTEĆENJE VIDA (etiologija anomalija, slabovidnosti i sljepoće, znakovi za prepoznavanje slabovidnosti, školovanje djece s oštećenjem vida, kako pomoći slabovidnim učenicima u školi.</p> <p>Slijepo dijete u vrtiću i školi; Vrste igara za poticanje uspješne integracije i inkluzije slijepog djeteta.</p> <p>POREMEĆAJ SLUHA (iz povijesti surdopedagogije, uzroci koji mogu dovesti do oštećenja sluha, stupanj i klasifikacija oštećenja sluha, prepoznavanje oštećenja sluha, značajke ponašanja i psihičkih procesa djece oštećena sluha, kako pomoći djeci sa smetnjama sluha u vrtiću i školi, kompetencije učitelja i odgojitelja, metodički pristup u radu s djecom oštećena sluha, položaj djece oštećena sluha u vršnjačkoj grupi</p>
4.	<p>DJECA SA SNIŽENIM INTELEKTUALNIM SPOSOBNOSTIMA (iz povijesti tretiranja djece sniženih intelektualnih sposobnosti, etiologija uzroka mentalne zaostalosti, razine mentalne zaostalosti, djeca sniženih sposobnosti kognitivnog funkcioniranja integrirana u redovita odjeljenja, značajke mišljenja i ponašanja djece sniženih intelektualnih sposobnosti, kompetencije odgojitelja i učitelja, metodika rada u vrtiću i školi.</p> <p>Down sindrom - etiologija, odgojno-obrazovna integracija i inkluzija, Sposobnosti učenja djece s DOWN SINDROMOM).</p>
5.	<p>AUTIZAM (opća obilježja - definicija, etiologija i karakteristike, mogućnosti integracije i inkluzije u redoviti odgojno-obrazovni sustav učenika s autizmom, kompetencije odgojitelja i učitelja ,metodika rada); Aspergerov sindrom.</p> <p>MOTORIČKI POREMEĆAJI I KRONIČNE BOLESTI djeca s oštećenjem lokomotornog aparata, djeca s oštećenjem središnjeg živčanog sustava, djeca s oštećenjem perifernog živčanog sustava, djeca s oštećenjima koja su posljedica kroničnih bolesti drugih sustava.</p>
6.	<p>POREMEĆAJI JEZIKA, GOVORA I GLASA poremećaji govora (artikulacijski poremećaji i poremećaji fluentnosti); posebne jezične teškoće (teškoće u izražavanju, ekspresiji i teškoće u razumijevanju, recepciji jezika), govorni negativizam</p>
7.	<p>TEŠKOĆE U UČENJU (povijesni osvrt proučavanja teškoća u učenju, razvojne i teškoće u školskom učenju, definicija, uzroci, posljedice, specifični poremećaj učenja, osnovni i posebni znakovi za prepoznavanje.</p> <p>Specifična teškoća čitanja (disleksija).</p> <p>Specifična teškoća pisanog izražavanja (disgrafija), tipovi disgrafije, analiza pismenih radova.</p> <p>Specifična teškoća usvajanja matematičkih pojmova (diskalkulija), teškoće u matematici i disleksija, teškoće u matematici i disgrafija.</p>

UVJETI POHAĐANJA NASTAVE, POLAGANJA ISPITA I TERMINI ISPITA

